

Bibliografia załącznikowa do prezentacji maturalnej.

Bibliografia załącznikowa - wykaz dokumentów cytowanych i/lub wykorzystywanych przez autora dzieła bądź tylko związanych z tematem dzieła; inaczej literatura, piśmiennictwo.

Dokument - zapisana informacja bez względu na jej fizyczną postać (rodzaj nośnika) i cechy.

Omawiane rodzaje dokumentów

- **Wizualne**
 - piśmiennicze (np. rękopisy, druki, książki, czasopisma)
 - niepiśmiennicze (np. fotografie, plany, mapy, dzieła sztuki)
- **Audialne** (np. taśmy i płyty dźwiękowe)
- **Audiowizualne** (np. filmy na kasecie VHS)
- **Elektroniczne** – inaczej: dokumenty cyfrowe, dokumenty binarne – istniejące w postaci pliku tekstowego, graficznego, muzycznego, filmowego lub mieszanego.

Wszystkie wymienione powyżej dokumenty (wizualne, audialne, audiowizualne) zapisane w postaci cyfrowej są dokumentami elektronicznymi.

Interpunkcja

- W opisach do danej bibliografii należy zastosować jednolitą interpunkcję
- Należy oddzielić poszczególne elementy opisu wybranymi znakami interpunkcyjnymi.
W naszej szkole wybraliśmy kropkę.
- Każdy opis kończymy też kropką.

Informacje o poszczególnych elementach opisu.

- **Nazwy twórców** podajemy w formie i w kolejności występującej w źródle.
- Jeśli dokument posiada **dwóch lub trzech twórców**, podajemy nazwy wszystkich, oddzielając je przecinkiem.
- **Nazwę twórców** podajemy w formie: nazwisko i imię/imiona.
- **Nazwę twórców podajemy pogrubioną czcionką.**
- **Dla publikacji czterech lub więcej twórców** zaleca się podawać po nazwie pierwszego twórcy skrót "i in." lub "et al.", np. **Kowalski Jan i in.**
- **Jeśli występuje redaktor, zaznaczamy to w nawiasie po imieniu skrótem red.,** np. **Koperski Jerzy (red.)**
- **Jeśli tekst lub dzieło jest publikowane anonimowo, to opis zaczynamy od tytułu** np. *Biblia*
- **Tytuł podajemy kursywą.**
- **Numer wydania podajemy od wydania drugiego** (przy pierwszym wydaniu książki opuszczamy słowo wydanie).
- **Przy znanych wydawnictwach można stosować skróty, np. PIW, PWN.**
- **W książkach wydanych przed 1981 może nie być numeru ISBN.**
- **Szeregowanie pozycji w bibliografii:**
 - opisy powinny być podzielone na bibliografię podmiotu i przedmiotu
 - zapisujemy w kolejności alfabetycznej w obrębie każdej z nich.

Książka drukowana

Elementy opisu i ich kolejność:

Autor/autorzy. *Tytuł.* Numer wyd. Miejsce wyd. Wydawca. Data wydania. Numer ISBN.

Przykład: **Nalkowska Zofia.** *Granica.* Wyd.2. Warszawa. PIW. 1993. ISBN 83-06-02328-5.

Książka na płycie CD

Elementy opisu i ich kolejność:

Autor/Autorzy. *Tytuł.* [Oznaczenie nośnika]. Numer wydania. Miejsce wydania. Wydawca. Data wydania. ISBN.

Przykład:

Gombrowicz Witold. *Ferdydurke.* [CD]. Warszawa. Agora. 2007. ISBN 978-83-60225-69-1.

Książka dostępna w Internecie

Elementy opisu i ich kolejność:

Autor/Autorzy. *Tytuł.* [Oznaczenie nośnika]. Numer wydania. Miejsce wydania. Wydawca. Data wydania. ISBN. [Data korzystania z książki w Internecie]. Adres internetowy.

Przykład:

Mickiewicz Adam. *Dziady część III.* [online]. Wyd. [2 paryskie]. A. Jełowickiego i Spółki. Paryż. Księgarnia i Drukarnia Polska. 1838. [14 listopada 2013 r.]. <http://www.polona.pl/item/354563/>.

Uwaga: nie wszystkie książki w Internecie mają metryczki czyli nie wiadomo, kiedy i przez kogo zostały wydane w druku.

Przykład:

Conrad Joseph. *Jądro ciemności.* [10 stycznia 2014 r.]
http://www.eximus.14lo.lublin.pl/literatura_obca/jadro_ciemnosci.pdf.

Rozdział w książce drukowanej

Elementy opisu i ich kolejność:

Nazwa twórcy/twórców rozdziału. *Tytuł.* **W:** **Nazwa twórcy/twórców** dokumentu macierzystego. *Tytuł dokumentu macierzystego.* Numer wydania. Miejsce wydania. Wydawca. Data wydania. Zakres numerów stron rozdziału. ISBN.

Przykład 1:

Osińska Elżbieta. *Stanisław Wyspiański „Wesele”.* **W:** **Barbara Chojdyńska i in.** *Vademecum maturzysty.* Warszawa. Wydawnictwo Lynx-SFT. 1998. s. 188-196. ISBN 83-85455-89-2.

Przykład 2: (artykuł w pracy redakcyjnej, np. w książce wydanej pod redakcją)

Sienkiewicz Dariusz. *Pogranicza snu i jawy w III części „Dziadów” Adama Mickiewicza.* **W:** **Antoni Czyż (red.) i Jacek Kowzan (red).** *Pogranicza i konteksty literatury.* Siedlce. Wydawnictwo Akademii Podlaskiej. 2002. S. 141-150. ISBN 83-7051-205-4.

Opis wiersza

Elementy opisu i ich kolejność:

Nazwa twórcy/twórców wiersza. *Tytuł.* **W:** **Nazwa twórcy/twórców** dokumentu macierzystego. *Tytuł dokumentu macierzystego.* Numer wydania. Miejsce wydania. Wydawca. Data wydania. Zakres numerów stron rozdziału. ISBN.

Przykład: **Leśmian Bolesław.** *Anioł.* **W:** **Koperski Jerzy (red.).** *Anioł w poezji polskiej.* Warszawa. Wydawnictwo Anagram. 2003. S. 258-259. ISBN 83-86086-76-9.

Artykuł w czasopiśmie drukowanym

Elementy opisu i ich kolejność:

Autor/Autorzy artykułu. *Tytuł artykułu.* „Tytuł czasopisma”. Miejsce wydania. Wydawca. Data wydania. Numer czasopisma. Zakres numerów stron artykułu. ISSN.

Przykład:

Ickowicz Grażyna. *Dzień psa.* „Biblioteka w szkole”. Warszawa. Agencja Sukurs. 2012. Nr 12. S. 17. ISSN 0867-5600.

Uwaga: Tytuł czasopisma piszemy w cudzysłowie.

Artykuł w czasopiśmie dostępnym w Internecie

Elementy opisu i ich kolejność:

Autor/Autorzy artykułu. *Tytuł artykułu.* **W:** „Tytuł czasopisma”. [Oznaczenie nośnika]. Miejsce wydania. Wydawca. Data wydania. ISSN. [Data korzystania z czasopisma w Internecie]. Adres internetowy.

Przykład:

Stanuch Stanisław. *Kłopoty w sieci.* **W:** „Gazeta Wyborcza” [online]. Warszawa. Agora. 1999.09.10. ISSN 0867 8162. [3 października 1999 r.]. [http:// gazeta.pl/Iso/Raport/Komputer/001rap.html](http://gazeta.pl/Iso/Raport/Komputer/001rap.html).

Uwaga: nie wszystkie czasopisma w Internecie mają metryczki czyli nie wiadomo, kiedy i przez kogo zostały wydane w druku.

Przykład.

Jaloszewski Mariusz. Prokuratorzy na odsiecz staruszkom. **W:** Gazeta Wyborcza.[online]. [10 stycznia 2014 r.]. <http://gazetawyborcza.newspaperdirect.com/epaper/viewer.aspx>.

Artykuł z różnych stron internetowych.

Elementy opisu i ich kolejność:

Autor/Autorzy artykułu. *Tytuł artykułu.* [Oznaczenie nośnika]. [Data korzystania ze strony w Internecie]. Adres internetowy.

Przykład:

Gzyl Paweł. *Dziewczyny rządzą w popie.*[online]. [10 stycznia 2014 r.]. <http://muzyka.onet.pl/pop/dziewczyny-rzadza-w-popie>.

Filmy

Elementy opisu i ich kolejność na **kasecie video** (VHS) lub płycie CD, DVD:

Tytuł. [oznaczenie nośnika]. **Nazwisko i imię reżysera.** Miejsce powstania filmu na nośniku.
Nazwa producenta. Rok powstania filmu.

Jak rozpętałem II wojnę światową. [film VHS]. **Reż. Chmielewski Tadeusz.** Warszawa. Zespoły Filmowe. 1969.

Elementy opisu i ich kolejność w przypadku obejrzenia **filmu w Internecie:**

Tytuł. [oznaczenie nośnika]. **Nazwisko i imię reżysera.** Miejsce powstania filmu na nośniku.
Nazwa producenta. Rok powstania filmu. [Data korzystania ze strony w Internecie]. Adres internetowy.

Przykład:

Jak rozpętałem II wojnę światową. [film online]. **Reż. Chmielewski Tadeusz.** Warszawa. Zespoły Filmowe. 1969. [9 listopada 2007]. <http://jak.rozpetalem.druga.wojna.swiatowa,filmweb.pl/>.

Uwaga: nie wszystkie filmy w Internecie mają metryczki czyli nie wiadomo, kiedy i przez kogo zostały wyprodukowane.

Dokumenty ikonograficzne (np. obrazy, zdjęcia, ilustracje).

Elementy opisu i ich kolejność:

Nazwa twórcy/twórców. *Tytuł.* **W:** **Nazwa twórcy/twórców** dokumentu macierzystego. *Tytuł dokumentu macierzystego.* Numer wydania. Miejsce wydania. Wydawca. Data wydania. Zakres numerów stron rozdziału. ISBN lub ISSN(jeśli to czasopismo) albo [Data korzystania ze strony w Internecie. Adres internetowy].

Przykłady:

W książce:

Matejko Jan. *Batory pod Pskowem.* W: **Tadeusz Dobrowolski.** *Malarstwo polskie ostatnich dwustu lat.* Wyd. 3. Wrocław. Ossolineum. 1989. S. 126-127. ISBN 83-04-01729-6.

W czasopiśmie:

Malczewski Jacek. *Anioł i pastuszek.* „Wielcy Malarze”. Warszawa. Wydawnictwo Arkady. 2000. nr 92. S. 17.

W Internecie:

Caravaggio. *Chłopiec ugryziony przez jaszczurkę.* [online]. [2 listopada 2013 r.] http://pl.wikipedia.org/wiki/Ch%C5%82opiec_ugryziony_przez_jaszczurk%C4%99.